

punkter ere forskellige, thi vort Udgangspunkt er Forfatningen, og derfor mene vi, at saadan Harmoni er nødvendig; men Regjeringen synes at have et andet Udgangspunkt. Jeg veed ikke, hvad det er; men det kan ikke være Forfatningen, thi den gaar ud fra, at der er Harmoni, og at Regjeringen i saa Tilfælde bliver staaende; men det, at Forfatningen er bygget paa Forudsætningen om en saadan Harmoni, og at den kræver den, er Regjeringen absolut ligegyldigt. — Hvad Reformerne angaar, er Forholdet det samme. Vort Standpunkt er, som jeg tillod mig at hævde, at Forfatningen skal kunne vinde Folkets Kjærlighed — det trænger den til — derigjennem, at den viser sig at være brugbar til at føre Landet fremad paa Reformernes Omraade. Regjeringen mener derimod, at det er ganske ligegyldigt, om Reformerne kunne gaa igjennem eller ikke. Kunne vi faae de og de Love igjennem, er det godt, men kunne vi ikke, bryde vi os ikke videre derom. Kan Forsvarsloven ikke gaa igjennem, ven'e vi, til det en Gang kan ske, hvis vi ikke dø forinden, eller hvis Landet ikke bliver taget forinden. Regjeringen sætter i saa Henseende Alt til Side. Det eneste Princip, jeg ser deri, er det, at Regjeringen vedbliver at være Regjering; men det er en underlig Maade at hævde Forfatningen paa. Jeg kan altsaa ikke se, at Programmet er en Smule andet end Magt, og jeg vilde ønske, at Regjeringen vilde sige det rent ud. Den erklærede endog igaar, at Forordningen om, at den skulde vige Pladsen, for at det kunde gjenneføres, hvad kun Folkethinget anser for godt, vilde være ganske uberettiget. Jeg tror ikke, at Regjeringen paa nogen tydeligere Maade, end det skete igaar gennem dens Chef, kan udtrykke over for Folkethinget, at man betragter dette og det Folk, der har valgt det, som fuldstændig ligegyldige Ting og den Forfatning, i Kraft af hvilken man regjerer, som en Biting. Det tror jeg er i høi Grad uheldigt. Jeg tror, at den nuværende Regjering og den Samfundsklasse, fra hvilken den er udgaaet, mere end nogen anden har havt Fordel af denne Forfatning. Det er denne Regjering og væsentlig den ærede Conseilspræsident, der har bidraget til, at denne Forfatning er bleven, som den er, og det er væsentlig den Samfundsklasse, den nuværende Regjering repræsenterer, der har høstet Nytte og i Fremtiden vil kunne høste Nytte og Magt af denne Forfatning; men jeg tilstaar imidlertid, at jeg tror, at Betingelsen for, at det skulde kunne ske, er, at Regjeringen af al Kraft virkede med til, at Folket ikke i Grundloven af 1866 faae en egenlyttig Indskrænkning af Friheden til Fremme af Standsinteresser, men Yttringen af en Lyst hos den Klasse, Regjeringen repræsenterer, til nu ogsaa at kunne komme til at medvirke freidigt og fyldigt til, hvad det ærede Medlem for Odense (G. Koch) kaldte en frivillig og rasl fremadgaaende Udvikling i Landet. Jeg

hører, at det ærede Medlem har opdaget, at noget Saadant finder Sted, men man opdager saa meget i Odense. I det Helt forekommer det mig, at det ærede Medlem stod paa et saa udelukkende odenfjæll Standpunkt, at der ingen Grund er for os til at bryde os om hans Udtalelser. Jeg tror ikke, at Andre have opdaget, at Regjeringen paa noget Punkt har brugt Forfatningen saaledes og bragt den til Anvendelse i Befolkningen. Lvertinod 'har den stillet sig, om jeg saa maa sige, i Bredshen for det Kjøbenhavn, der forsvinder, for det Kjøbenhavn, som gaar ned ad Balke, som ikke længere kan bruges, for at hævde Leaninger og Nester fra Fortiden, der ikke mere kunne staa paa Benene. Jeg finder dette i høi Grad beklageligt, og jeg beklager det saa meget mere, som jeg selv hører til den samme Samfundsklasse. Det er ikke blot Forfatningen, der lider herunder — jeg maa bestemt fremhæve det — men det er enhver politisk Institution her i Landet og selve Landet, som lider under, at en Regjering tilfidefætter Folkets Ønsker og Forfatningens Krav for kun at hævde Magtspørgsmaalet. Det ærede Medlem for Veste Amts 2den Valgkreds (Berg) sagde igaar og sagde det meget smukt og varmt, at det var beklageligt, at Regjeringen regjerede, som den gjorde; thi en Fortsættelse af saadanne Tilstande virkede skadeligt baade udadtil og indadtil, for vort Lands Anseelse udadtil, for vor Forfatnings Gjennemførelse, for det Baand imellem Konge og Folk, som vi ønske styrket og fastet paa alle mulige Maader. Den ærede Conseilspræsident svarede derpaa, at Forholdet mellem Konge og Folk eller Kronen (Stemmer: Dynastiet) var for helligt, for ophøiet til at omtales her paa dette Sted. Jeg tilstaar, at dette Sted forekommer mig at være et ret anstændigt Sted, og jeg ser ikke, hvorfor man ikke ogsaa skulde kunne omtale dette her; men det er muligt, at den ærede Minister og vi ogsaa her staa paa forskellige Udgangspunkter. Jeg tillader mig imidlertid at bemærke, at det ikke var Dynastiet, hvorefter der var Tale, men der var Tale om den Fortræd, som denne Regjering gjør det monarkiske Princip her i Landet. Det er ingenlunde Dynastiets Dyder og Egenstaber, vi her tillade os at debattere — det vilde paa ethvert Sted, og ikke blot paa dette, være usømmeligt — men det er den nuværende Misregjering og dens uheldige Følger overfor det monarkiske Princip, vi tillade os at paatale, og dertil tror jeg, vi ere fuldt berettigede. Jeg tror nemlig ikke, at det gavner dette Princip, at der bliver Splid i Landet, og at Magtspørgsmaalet kastes ind som det eneste Spørgsmaal, der har nogen for Folket fattelig Betydning. Det Samme gælder udadtil. Jeg tror ganske vist ikke, at vor Politisk udadtil kan blive Gjenstand for Dyrkelse ved Finanslovens Behandling. Jeg vil indrømme, at jeg ikke tror, den